

BUZA JÁNOS

Szakmai önéletrajz

Egyetemi tanulmányaimat az ELTE Bölcsészettudományi Karának magyar nyelv és irodalom és történelem tanári szakján fejeztem be 1963-ban. Az 1962/63. tanévben nevelőtanári beosztásban, majd 6½ hónapig (tanári besorolással) polgári alkalmazottként a MN Egyesített Tiszti Iskoláján dolgoztam.

A Budapesti Corvinus Egyetem jogelődjének – MKKE – Gazdaságtörténeti Tanszékére 1964-ben kerültem, ahol az 1986. esztendő végéig akadémiai állományú kutató voltam, ill. 1987-ben egyetemi állományba vettek át adjunktusi, illetve docensi besorolással. 1964-1974 között láttam el a tanszéki titkári teendőket. 1990-ben megpályáztam a Gazdaságtörténeti Tanszék tanszékvezetői beosztását, 1995-ben ismét sikerrel pályáztam; 1996 nyarán azonban – több ok (főként a gazdaságtörténet pozícióinak gyengítése) miatt – lemondtam e megbízatásról. 1990-2002 között vezettem a MTA TKI keretében működött Gazdaság- és Társadalomtörténeti kutatócsoportot. Egyetemi tanári kinevezésem 1993 júliusában kelt. 1996 nyaráig – részben választottként, részben hivatalból több cikluson át – tagja voltam az Általános Közgazdasági Kar, majd az önállósult Társadalomtudományi Kar Tanácsának, illetve két ciklusra az Egyetemi Tanács tagjává is megválasztottak.

Tudományos munka

A levéltári kutatás alapelemeivel bölcsészhallgató koromban ismerkedtem meg. Diplomamunkámat Szabad György professzor úr irányításával írtam; korábban Hahn István és Sinkovics István előadásait és szemináriumait kedveltem különösen. Jelenlegi munkahelyemen az ár-és bértörténet kutatását tűzték ki feladatomból, e témakörből írtam egyetemi doktori értekezésemet (1971, minősítése: Summa cum laude), illetve kandidátusi disszertációm (befejezése: 1985, védése: 1986, TMB megerősítése: 1987). A tudományos fokozatot aspirantúra nélkül szereztem.

Az ár- és bértörténeti anyaggyűjtés melléktermékeként kezdtem meg pénztörténeti kutatásaimat. A hódoltsági terület ár- és pénztörténeti kutatásában töretlen úton jártam, értekezésem egy-egy fejezete a Történelmi Szemle, a Századok, az Agrártörténeti Szemle, illetve a Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie c. folyóiratban jelent meg.

Lektorálási tevékenységet szakfolyóiratok szerkesztősége (Századok, Agrártörténeti Szemle, Numizmatikai Közlöny), illetve az Akadémiai Kiadó megbízásából végeztem.

Ösztöndíjjal, ill. a MTA csereegyezményei révén 1968-2001 között több ízben kutathattam csehszlovákiai, majd szlovákiai levéltárakban, valamint Európa néhány nemzetközi hírű könyvtárában (Párizs - Bibliothèque Nationale; Berlin - Deutsche Bibliothek; München - Bayerische Staatsbibliothek; Nürnberg - Germanisches Nationalmuseum, illetve Stadt- und Universitätsbibliothek; Wolfenbüttel - Herzog August Bibliothek; Wien - Österreichische Nationalbibliothek, Universitätsbibliothek; Leiden - Rijksmuseum Het Koninklijk Penningkabinet; Prága - Národní Muzeum, stb.).

Nemzetközi megmérettetést jelentett számomra az, hogy pénztörténeti, kutatási tervvel sikerrel vettem részt az Alexander von Humboldt-Stiftung pályázatán, s így 1980-ban 6, 1986-ban 8, 1997-ben 5 hónapot tölthettem ösztöndíjasként Trierben, Nürnbergben és Münchenben, illetve a Humboldt-Stiftung meghívottjaként 1998-ban egy hónapot Wolfenbüttelben, 2 hónapot pedig az Universität Regensburg Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszékén.

Alapító tagja vagyok a magyarországi Humboldt-Egyesületnek, illetve alapító tagja és gazdaságtörténész tanára voltam a Királyhelmeci Városi Egyetemnek 1993-2004 között, (kelet-szlovákiai és kárpátaljai hallgatók magyar tannyelvű képzését szerveztük meg, s tapasztalataink nyomán indult meg Révkomáromban a magyar tannyelvű közgazdász-képzés.)

Szerkesztőbizottsági tagja vagyok a Numizmatikai Közlöny c. folyóiratnak, illetve az Ungarn-Jahrbuch c. periodikának (München/Regensburg). 2001-ben indítottam meg a „Gazdaság- és Társadalomtörténeti Kötetek” c. sorozatot, amelynek 5. kötete 2010-ben jelent meg.

Akadémiai állományú kutatóként is folyamatosan vettem részt az egyetemi oktatásban, illetve a tananyagok korszerűsítésében, a „Magyar gazdaságtörténet a honfoglalástól a XX. század közepéig” c. – 8 kiadást megért – tankönyv XVI-XVII. századi részét írtam.

A MTA Doktori Tanácsa Történelemtudományi Szakbizottságának titkára voltam 1997-2000 között.

Széchenyi Professzori Ösztöndíjasként oktattam 1999-2002 között. Pénztörténeti tárgyú MTA doktori értekezésemet 2003. májusában nyújtottam be, 2004-ben védtem meg.

2005-ben szándékom ellenére – számos egyetemi tanárral együtt – nyugdíjaztak, ezt követően a Miskolci Egyetem alkalmazott részfoglalkozású egyetemi tanárként,

közalkalmazotti jogállásom 2009. novemberében szűnt meg; tagja voltam az intézmény egyik doktori iskolájának. Jelenleg a Budapesti Műszaki Egyetem Közgazdaságtudományi Karán óraadóként tartok gazdaságtörténeti előadásokat.

Budakeszi, 2013. május 9.

Dr. Buza János
ny. egyetemi tanár

Publikációs jegyzék

Válogatás (München, 2013)

Der Kurs der Löwentaler in Ost-Mitteleuropa (mit besonderer Rücksicht auf Siebenbürgen und Ungarn). Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae 27 (1981) 335-358.

Pénzforgalom a Báthoriak korában. In: Tanulmányok Nyírbátor és a Báthori-család történetéhez. Szerk. *Dám László*. Nyírbátor, 1986. 45-56.

Báthori Gábor dukája a délnémet pénzforgalomban. Numizmatikai Közlöny 88-89 (1989-1990) 89-97.

A XVII. századi limitációs törvénycikkek monetáris háttere. Der monetäre Hintergrund der Gesetzartikel über Preislimitationen aus dem XVII. Jahrhundert. In: VIII. Kézművesipartörténeti Szimpózium, Veszprém 1992. november 11. Szerk. Nagybakay Péter. Veszprém, 1993. 9-18.

Die Rolle der Dreipölker im Geldumlauf Ungarns im XVII. Jahrhundert. Die Rehabilitation eines polnischen Wechselgeldes. In: Proceedings of the XIth International Numismatic Congress/Actes du XIè Congrès International de Numismatique - Brussel 1991. september 8th-13th. Vol. IV. Ed. by *Tony Hackens - Ghislaine Moucharte*. Louvain-la-Neuve 1993. 61-66.

Dukát - tallér - dutka. Erdély pénzverésének strukturális változásai a 17. század elejéig. In: Tanulmányok Barta Gábor emlékére. In memoriam Barta Gábor. Szerk. *Lengvári István*. Pécs, 1996. 267-283.

Bethlen Gábor, a debreceni tőzsérek patrónusa. Századok 131. (1997) 955-962.

Huszár Lajos: Az Erdélyi Fejedelemség pénzverése. (Die Münzprägung des Fürstentums Siebenbürgen). Hrsg. von *Gyula Rádóczy*. Budapest, 1995. 231. Jahrbuch für Numismatik und Geldgeschichte 46 (1996) [1998] S. 251-255. (*ismertetés*)

Lengyel pénzek Kassán Bethlen Gábor fejedelemsége idején. In: Emlékkönyv Imreh István születésének nyolcvanadik évfordulójára. Szerk. *Kiss András - Kovács Kiss*

Gyöngy - Pozsony Ferenc. Kolozsvár, 1999. 96-109.

Kipper-pénzek a mérlegen. Az 1620-as évek inflációjának két szakasza. Századok 134 (2000) 881-912.

Bethlen Gábor „kopasz” tallérjai. Numizmatikai Közlöny 104-105 (2005-2006) 89-93.

Egy székelyföldi kalmár a nagy pénzrontásról. Marosvásárhelyi Nagy Szabó Ferenc visszaemlékezése az 1622. esztendőre. In: Csaba királyfi elárvult népe. Székely konferencia 2009. október 2-3, szerk: *Takács Péter*. Debrecen, 2009. 251-261.

Tiroler Taler im Geldumlauf der Reichsstadt Nürnberg und Ungarns in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts. In: Wirtschaftlicher und sportlicher Wettbewerb. Festschrift für Rainer Gömmel zum 65. Geburtstag. Hgg. *Markus A. Denzel – Margarete Wagner-Braun*. Stuttgart 2009. 17-32.